

Після поляків, німців та чехів до Романова навідалися і євреї

Наталія Рисіч

Минулої п'ятниці, 26 червня, у приміщенні краєзнавчого музею Романівщини було урочисто відкрито виставку «Подорож з "Українсько-єврейською зустріччю": від давнини до 1939 року».

Вона вже декілька років крокує Україною, а до Романова прибула на запрошення директора краєзнавчого музею Романівщини Юрія Кондратюка. Головна заслуга у створенні виставки належить українському представництву канадської недержавної організації «Українсько-єврейська зустріч», а голова представництва Владислав Гриневич, якому надали слово в ході церемонії урочистого відкриття, розповів про діяльність цієї організації.

До речі, виставка, яка відтепер розташована у краєзнавчому музеї Романівщини, на Житомирщину завітала вже вдруге. У квітні поточного року виставка «Подорож із "Українсько-єврейською зустріччю": від давнини до 1939 року» побувала у Радомишлі, де місцевий люд мав можливість її відвідувати упродовж трьох тижнів. У Романові виставка працюватиме тривалий час (точна дата її закриття поки що невідома). Але кожному, хто захоче довідатися про складні й трагічні сторінки єврейського народу, починаючи із XIII століття і до першої половини століття XX-го, достатньо прийти до

приміщення головного музею Романова і оглянути всі 20 інформаційних стендів. Інформації для пересічного відвідувача, який цікавиться справді знаковими процесами, що проходили на українських землях у межах міжетнічного співжиття та міжнародного діалогу упродовж тисячоліття, досить багато.

Організатори презентаційного дійства Юрій Кондратюк та Владислав Гриневич висловили свої міркування та зауваження, назвавши виставку, що прибула у гості до романівчан, кроком для збереження історичної пам'яті, вагомим і дієвим інструментом розвитку міжкультурного діалогу та поглиблення знань про багатогранне минуле України. Заступник Романівського селищного голови Василь Ходюк привітав товариство романівчан зі справді гарною, напружуд змістовною подією, яка викличе інтерес у сотень жителів Романівщини, а тим паче – серед гостей Романова.

Зі свого боку Владислав Гриневич розповів учасникам презентації про низку книжкових видань, які стосуються історії співжиття із євреями упродовж багатьох

століть. Деякі із них Владислав Гриневич подарував краєзнавчому музею Романівщини, а деякі видання були залишені як подарунки для учасників екскурсій до музею.

Слід зауважити, що краєзнавчий музей Романівщини та його очільник Ю. П. Кондратюк

Сесія успішно пройшла, але напруги в освіті не поменшало

с. 2

У Романові проводили кущову нараду

с. 3

Максим Беник знову шансів для суперників не залишив

с. 5

упродовж кількох років поспіль неодноразово запрошував представників національно-культурних товариств Житомирщини для ознайомлення романівчан із сторінками взаємостосунків між етнічними поляками, етнічними чехами, німцями-колоністами та населенням Житомирщини (як складової частини Великої Волині). Тепер ось на запрошення Юрія Кондратюка відгукнулися представники

«Українсько-єврейської зустрічі», чим збудили чималий інтерес жителів Романівщини. Принаймні кожному, хто зацікавиться представленою виставкою, відкриється багато раніше маловідомої інформації. І повірте, подібна інформація для кожного із нас зайвою не стане. Тому із понеділка до п'ятниці, із 9-ї ранку до 17-ї вечора на вас чекає чергова цікава зустріч у краєзнавчому музеї Романівщини.

Джерело фото: Твій Романів

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001

Підтримай свободу слова!

ПЕРЕДПЛАТИТИ

на 1 місяць - **68,00** грн,
на 3 місяці - **164,00** грн,
на 6 місяців - **308,00** грн

У найближчому поштовому відділенні!

**СПОДОБАЛАСЬ
ГАЗЕТА?**

Сесія успішно пройшла, але напруги в освіті не поменшало

Віктор Радчук

Із фінансами та грошима Романівської громади депутати швидко розібралися.

81-а сесія Романівської селищної ради проходила 24 червня. Сесія – чергова, і нічого надзвичайного чи сенсаційного у ході її проведення бути наче й не могло. Зрештою так воно й сталося, бо депутати доволі швидко обговорили і ухвалили усі запропоновані для розгляду питання, внесені до порядку денного. Але на деяких зауваженнях слід зупинитися окремо. Насамперед варто подякувати тим депутатам, які невтомно і системно працюють у сесійному залі. Хоча це й наче їхній обов'язок, їхня безпосередня робота, але ж візьмемо до уваги, що за цю роботу депутатам ніхто і ніколи не платив. Зауважимо, що депутати у жовтні 2020-го року обирались терміном на п'ять років, тому у жовтні 2025-го мали бути чергові вибори, які зі зрозумілих причин не проводилися. Ось чому депутатам доводиться працювати зайвий час, відвідуючи засідання депутатських комісій, пленарні засідання Романівської селищної ради. Хоча якщо бути об'єктивним, то на сесію 24 червня прийшло не так вже й багато депутатів.

Стосовно порядку денного, то депутати доволі швидко ухвалили питання щодо коштів, які надійшли у вигляді субвенцій до бюджету Романівської селищної ради. Найпершим чином мова йшла про субвенцію розміром у понад 11 мільйонів гривень, які надійшли до бюджету громади для компенсації та виплат на закупівлю житла для осіб з інвалідністю, які втратили працездатність у ході воєнних дій. Йдеться про те, щоб виплатити компенсації для придбання житла для ветеранів російсько-української війни, що втратили працездатність у ході бойових дій. Надалі, вже після сесії селищної ради, комісія розгляне чергу, яка сьогодні існує, і виділить кошти з субвенції із державного бюджету на потреби конкретних ветеранів.

На сесії порушувалося питання про виділення коштів для конкретних військових частин, оскільки заяв, звернень із проханнями, пропозиціями про допомогу підрозділам ЗСУ до Романівської селищної ради надійшло аж на 28 мільйонів гривень. Усім відомо, наскільки плачевний вигляд має сьогодні бюджет Романівської селищної ради на 2026-й рік, який ледве-ледве вирішує проблему забезпечення зарплатою працівників дошкільних дитячих закладів. Отже, мова про те, де знайти бодай 200 чи 300 тисяч гривень на допомогу ЗСУ, може виникнути тоді, коли стане зрозумілим, яким чином селищна рада виконала бюджет Романівської громади за перше півріччя 2026-го року. Якщо бюджет виявиться успішно вико-

наним, тоді певну суму коштів вже наступна сесія Романівської селищної ради зможе перерахувати для потреб ЗСУ. Але вже зараз зрозуміло, що допомоги у масштабах МІЛІОНІВ гривень від Романівської селищної ради для військових не буде. З однієї причини – таких коштів у розпорядженні громади просто немає.

Ситуація із освітою: Верховна Рада мовчить, а Романівська рада – на роздоріжжі

Ще одне питання, яке збудувало увагу не лише депутатів, але й усієї громади жителів Романівської селищної ради, стосувалося освітянської проблематики. Конкретні відповіді на запитання депутатів надавала із сесійної трибуни начальник гуманітарного відділу Романівської селищної ради Оксана Гаврилова. Щонайперше йшлося про стан підготовки на території Романівської селищної ради академічного ліцею із профільним навчанням. Як відомо, згідно із законодавством України про освіту, із 1 вересня 2027-го року на території України існуватимуть гімназії для учнів 1-9-х класів та два типи ліцеїв: академічних та професійно-

технічні. У Романівській селищній раді склалася дуже непрості ситуація, коли рішення про підготовку і майбутнє відкриття академічного ліцею у селі Романівці отримало вкрай негативну реакцію громадськості селища Романова. Справа дійшла до судового розгляду питання. Станом на сьогодні існує думка про можливість відкриття академічного ліцею у селищі Романів. Як втілити в життя бажання батьків, педагогів, громадськості селища, аби академічний ліцей постав із наступного навчального року не у селі Романівці, як раніше двічі пропонувала це зробити СЕСІЯ РОМАНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ, а якраз у Романові, бо так хоче більшість батьків і педагогів?

Питання надскладне, і станом на сьогодні воно не є РЕАЛІСТИЧНИМ для виконання. Сьогодні у Романові гуляє думка про те, що у приміщенні Романівського ліцею № 1 можливо розмістити і академічний ліцей профільного типу, і гімназію, де навчатимуться майже 800 дітей 1-9-х класів. Для цього начебто треба наново паспортизувати можливість приміщень Романівського ліцею № 1 і перетворити будь-які комори, підсобки, шматочки рекреації (коридо-

рів) у лабораторії та кабінети для спеціалізованого навчання. Якщо справді спробувати реалізувати такий фантастичний задум у житті, то додатково у стінах Романівського ліцею № 1 можна «нашкребти» шість чи вісім додаткових аудиторій, але ж майбутній академічний ліцей потребує щонайменше 24-х сучасному обладнаних навчальних кабінетів і лабораторій. Їх у нетрах Романівського ліцею № 1 НЕМАЄ. Навіть якщо спробувати переселити дітей 1-4-х класів із нинішнього приміщення кудись в інше місце (є люди у Романові, які собі це можуть уявити), то умов для відкриття академічного ліцею у селищі Романів все одно не буде.

Під час сесії очільниці гуманітарного відділу Романівської селищної ради Оксани Гаврилової довелось відповісти щонайменше на десяток питань, які пролунали від депутатів Романівської селищної ради. Більшість із них стосувалася того, наскільки приміщення Романівського ліцею № 2 (с. Романівка) готове до відкриття у ньому із вересня 2027-го року академічного ліцею із профільним навчанням. Йшлося і про потребу автобусного парку для підвезення майбутніх ліцеїстів у

Романівку. Депутати запитували про потреби пального, цікавилися тим, наскільки сповна можна укомплектувати педагогічний колектив майбутнього академічного ліцею у селі Романівці. Депутати слухали відповіді О. Гаврилової, але жоден із них не встав і не сказав, що альтернативи утворення академічного ліцею профільного типу у селі Романівці просто не існує. Адже Романівський ліцей № 1 вже сьогодні майже ідеально готовий стати гімназією, але за жодних (!) обставин тут не зможе вміститися ще й академічний ліцей.

Сьогодні у Романові багато хто очікує реакції громадських слухань, призначених у Романові на 17 липня поточного року. Мовляв, послухаємо народ і тоді будемо ухвалювати остаточне рішення. Але ж зрозуміло, що 17 липня люди захочуть почути відповідь не стільки про майбутнє із академічним ліцеєм, скільки завимагають відповіді на питання про те, куди подітися нинішнім дев'ятикласникам, які хочуть навчатися у 10 і 11-х класах. Їм пропонується подавати заяви до Романівського ліцею № 2 (с. Романівка), оскільки тут очікується відкриття у 2027-му році академічного ліцею і ліцензію на навчання учнів 10-11-х класів матиме на території Романівської громади лише один ліцей. Якщо нинішні дев'ятикласники захочуть навчатися у 10-му класі свого ліцею (наприклад, Биківського чи Романівського ліцею № 1), то ще рік навчатися «вдома» вони зможуть, але із 1 вересня 2027-го року їм все ж таки доведеться шукати для завершення навчання в 11-му класі інший навчальний заклад (ліцей).

Ідеальний варіант вирішення такої ДРАМАТИЧНОЇ ситуації могла б запропонувати Верховна Рада України, де із березня 2026-го року зареєстровані ДВА законопроекти стосовно варіантів продовження навчання для випускників 9-х класів (2026-го року) на наступні два роки. Але ж біда у тому, що Верховна Рада мовчить і нічого із цього приводу не вирішує.

Ще два-три тижні тому у виступах кількох нардепів звучали слова про те, що міністр освіти та науки України Оксен Лисовий перебуває у стані розлучення із освітою. Тобто йшлося про можливу відставку освітянського міністра вже у найближчі дні. Ті ж депутати висловлювали думку про відтермінування обов'язковості заснування та початку роботи академічних ліцеїв із 1 вересня 2027-го року хоча б на рік. Мовляв, у багатьох громадах до утворення академічних ліцеїв не готова матеріальна база, не вистачає кількості автобусів, немає можливості для облаштування інтернатів для ліцеїстів, що проживають далі, ніж 30-35 кілометрів від ліцею. Але минав червень, депутати

Верховної Ради мову про ситуацію в освіті припинили, міністр освіти і науки надалі працює, і ніхто відтермінувати реформу із утворенням профільних ліцеїв навіть не збирається. Ось така нині ситуація, яку вже давно пора назвати патовою.

І все ж таки як би не складалася ситуація у Верховній Раді України, що б не казати батьки чи активісти, які хочуть знайти правду у суді, а питання про

утворення академічного ліцею профільного типу варто вирішувати у реальний спосіб. І тут своє слово вже давно мали б сказати депутати Романівської селищної ради. Насамперед це стосується профільної, постійно діючої комісії з гуманітарних питань. Саме депутати на чолі із головою цієї комісії мали б запропонувати реалістичний для втілення в життя проект створення академічного ліцею із профільним

навчанням. А спостерігати, як у Романові тривають словесні баталії, очікувати на ще одне рішення суду, яке заборонить створювати ліцей у селі Романівці (уявіть, наскільки дикими можуть бути рішення чи ухвали судів в Україні), при цьому не пропонуючи реальної альтернативи, – це не позиція депутатів місцевої ради, яка утворює ліцей і вже сьогодні несе відповідальність за його майбутню діяльність.

До речі, під час сесії Романівської селищної ради депутати так і здогадалися запитати у керівника гуманітарного відділу про те, чи є у керівників освітянської галузі Романівщини кандидатура директора для майбутнього академічного ліцею профільного типу. А це, між іншим, ледь не ключова позиція у питанні про утворення майбутнього академічного ліцею. Втім, на ці та інші питання відповіді

все одно треба буде давати. Навіть якщо Верховна Рада мовчатиме, а потім взагалі піде у відпустку. А відповідальність за утворення (чи НЕУТВОРЕННЯ) академічного ліцею профільного типу у Романівській селищній раді все одно лежатиме на депутатах нинішнього скликання. І депутати, і керівництво громади нести будуть за це відповідальність у багатьох вимірах.

У Романові проводили кущову нараду

Наталка Рисіч

24 червня у селищі Романові відбулася виїзна робоча нарада, присвячена виконанню низки ключових завдань у сфері соціального захисту, підтримки ветеранів та захисту прав дітей.

Захід, який відбувся у великому залі Романівського будинку культури, пройшов під спільним головуванням заступника начальника Житомирської обласної військової адміністрації Віктора Градівського та начальника Житомирської районної військової адміністрації Юрія Тарасюка. Головною метою зустрічі став детальний аналіз ефективності роботи у громадах Житомирського району задля забезпечення якісного державного сервісу для кожного жителя району.

У нараді взяли участь керівники профільних обласних департаментів, очільники та представники Романівської, Любарської, Миропільської, Чуднівської, Вільшанської, Тетерівської громад Житомирського району, а також фахівці з питань соціальної і сімейної політики.

Учасники зустрічі детально розглянули та обговорили три магістральні напрями роботи. Із доповіддю про стан реалізації державної ветеранської політики

у громадах Житомирщини виступив начальник управління з питань ветеранської політики Житомирської ОВА Денис Соколовський. Про ситуацію у сфері соціальної політики та вектори її розвитку у найближчі місяці розповіли директор департаменту соціального захисту населення ОВА Олена Грищук та директор обласного центру соціальних служб Ганна Антіпова. Про актуальні виклики та завдання у сфері захисту прав дітей учасникам наради розповіла начальник служби у справах дітей Житомирської ОВА Ганна Лужко.

Під час практичної частини наради, коли розмова проходила у форматі «питання – відповіді» фахівці громад та керівництво області з'ясували низку типових проблемних питань, які доводиться вирішувати на місцях. За

підсумками наради було визначено чіткі кроки для підвищення ефективності роботи громад, щоб кожен, хто потребує допомоги, отримував її вчасно та в повному обсязі.

Присутні домовилися про подальшу тісну координацію дій між обласним центром, районною владою та самоврядуванням задля досягнення поставлених цілей.

Стосовно безпосередніх перспектив та найближчих змін у сфері соціальної, ветеранської політики, а також у напрямі роботи із дітьми у Романівській громаді, то вже під час наради прозвучала інформація стосовно відкриття у штаті КНП «Романівська лікарня»

Р. С. Після проведеної наради представники Житомирської ОВА і керівники військової адміністрації Житомирського району відвідали краєзнавчий музей Романівщини.

ще одного фахівця по роботі із супроводу ветеранів. Керівникам громад було доведено інформацію щодо активізації процесів закупівлі так званого соціального житла для потреб внутрішньо переселених осіб. Цікаво, що у разі звільнення цього житла (наприклад, коли переселенці повертаються додому чи їдуть до іншого місця проживання) воно залишається у комунальній власності громади, поповнюючи можливості

та потенціал житлового фонду певної громади. Під час наради звучала стурбованість стосовно ситуації, коли дітей, яких суд або відповідні органи вилучають із неблагополучних сімей, немає куди прилаштувати, оскільки кількість патронатних сімей, дитячих будинків сімейного типу у Житомирській області постійно зменшується, а інтернатні установи свого часу влада успішно ліквідувала, перепрофілювала і т. п.

Поліція з'ясовує обставини.. А для чого?

Віктор Єрофеев

26 червня у Романові втопився 14-річний хлопець.

Насправді підліток, який почувався вже цілком самостійним і вочевидь саме тому разом із старшим братом пішов відпочивати на місцевий братер.

Достеменний перебіг подій, який передував загибелі юнака, тепер встановлює поліція, але поки що кардинальний висновок звучить однозначно: людини, якій ще жити й жити, вже немає. Звістки про загибель дітей множаться Житомирщиною, наче повальна епідемія. Ставок, річка, випадки зачепів на електровозах, змагання на електроскутерах у темну пору доби – і все це завершується однаково: загибеллю, каліцтвом, трагедією сімей, родинним горем.

Найприкріше те, що надзвичайний випадок, загибель, аварія чи катастрофа не перетворюються у матеріал для висновків, для уроку, для застороги хоча б на короткий час. Ні, проходить тиждень – два, і новий, до гіркоти приголомшливий випадок знову наповнює резонансом трагедії інформаційний простір. Випадок у Романові із трагедією на кар'єрі припадає на час канікула, коли діти залишаються наодинці самі із собою. Звісно ж, 14-літній чи 15-літній юнак вважається вже цілком дорослим, якого начебто вже не треба вчити, як себе поводити. Він все розуміє, багато чого бачив. Але як тільки новий день – і новий, зухвало дурнувувати вчинок бентежить суспільну думку тисяч людей. Дівчина у

16 років на мопеді-скутері не справилася із кермом. Хлопчик у 12 років похизувався перед однолітками спритністю стрибків на тарзанці. Залишився живим, але із травмою на все життя.

Що відбувається? Занепад чи то вже криза моралі? Яловість і неспроможність колишньої освітньо-виховної системи, де вже ні школа, ні церква, ні сім'я ні на що і ні на кого не впливають! Куди там поліція, всілякі служби, ДСНС, поліцейський офіцер громади і т. п. До них звертаються тоді, коли вже щось сталося. Коли повернути втрачене здоров'я чи загублене життя вже неможливо. Дехто каже, що своєю згубною роллю відіграє війна, коли багато звичних стандартів поведінки не лише дорослих, але й дітей деформуються, видаються несуттєвими, другорядними. Ось завершиться війна, і тоді... Начебто все стане на свої місця. Хоча де там? Звичка жити за інерцією, по типу «сам собі режисер» залишається і вкарбовується надовго, а поява певного зразка поведінки, на який усі рівняються і який стає модним, тут же і поряд сприймається як надокучливий приклад, який у справжньому житті, як мінімум, не знадобиться.

У підсумку маємо найгірше: гинуть діти, рідіє і тане на очах наше майбутнє, заради чого і заради кого ми боремось, воюємо і гинемо у несамовитому тяжкому протистоянні із московським імперіалізмом. Державі важко, школа – на перехресті реформування, сім'я, церква перетворилися на пустопорожні поняття, на які зважати не прийнято. Ось і маємо те, що маємо, – сум'яття, зневіру, розпач і ледь не повне відмирання таких понять, як дисципліна, повага до старших, звичка до праці як основи здобутків. Але ж і про висновки, про червоні лінії для вседозволеності якраз сьогодні, зараз і пора подумати. І батькам, і педагогам, і моральним авторитетам, а ще – депутатам, так званим державним діячам. Хоча до чого це ми? Та все ж туди: до порядку, до поваги, до звички жити за встановленими правилами і по справедливості. Ось тоді хлопчики та дівчатка точно не будуть шукати водойми для відпочинку, не знаючи броду. А поки що ми кричимо і вигукуємо всім і давно зрозумілий сигнал «SOS!». Щоправда і зазвичай – трохи запізно, коли вже не до висновків. І це – найгірше!

Захист слабших, увага до людей із особливими потребами – мірило нашої цивілізованості

Віктор Першко

Проведення зборів громадської організації людей з інвалідністю «Глорія» можна назвати актуальною і очікуваною подією у житті Романівської селищної ради.

Не секрет, що в Україні останнім часом про потреби, соціальну адаптацію осіб із інвалідністю говорять все більше і гучніше. Тож у такій ситуації влади усіх рівнів мають реагувати на звернення, пропозиції, рекомендації чи навіть вимоги людей із інвалідністю. Ну а якщо й надалі продовжувати логіку роздумів щодо актуальності вирішення проблем із доступністю та безбар'єрністю у селищах і селах Романівщини, то висновок напрашується кардинальний. Йдеться про те, що далі зволікати із вирішенням проблем людей із інвалідністю просто неможливо.

Якраз у такому дусі і з таким настроєм стосовно необхідності пришвидшення вирішення питань доступності та безбар'єрності і проходили 29 червня збори ГО людей із інвалідністю «Глорія». За присутності в. о. Романівського селищного голови Юрія Чумаченка та його заступників, керівників відділів та посадовців Романівської селищної ради. Громадські активісти від ГО «Глорія» прибули на справді предметну, конкретну і вкрай потрібну розмову. Адже навіть забезпечення безбар'єрного доступу до адміністративного будинку Романівської селищної ради нині для людей із інвалідністю становить проблему, яку вирішують вже багато років, але до її вирішення у повному обсязі у місцевій владі руки так і не дійшли. Тут йдеться не про сам факт і можливість відвідати чи потрапити на прийом до чиновників виконавчого апарату Романівської селищної, але й про те, яким чином люди із інвалідністю можуть відвідати сесійний зал селищної ради, кабінети ЦНАПу. Словом, влада повинна дуже конкретно і дієво вирішити давно наболілі і давно озвучені питання, які хвилюють осіб

із інвалідністю. Тим паче, що не треба бути пророком чи знавцем у сфері соціального прогнозування, аби не зрозуміти того, що у найближчі роки людей із інвалідністю у Романові і загалом у селах Романівської селищної ради суттєво побільшає.

Якщо відомості про те, що Україна станом на сьогодні безповоротно втратила більше 200 тисяч своїх громадян, суспільством сьогодні ще сповна не усвідомлені, то кількість поранених, скалічених війною українців вже станом на зараз впритул наблизилась до мільйона наших співгромадян. Що це означає для бюджету держави, який має передбачити соціальні виплати для людей з інвалідністю, також не всі навіть уявляють. Але окрім державного бюджету, чимала доля турбот про осіб із інвалідністю вже зараз лягає на бюджети місцевих громад. Та ж сама інфраструктура доступності (пандуси в усіх без винятку установах селищної ради, спуски і зручності на пішохідних переходах, якість асфальтового покриття тротуарів вздовж доріг у Романові і низці сіл Романівської селищної ради) має бути приведена хоча б до стану відносного порядку без пояснень та посилення на будь-які труднощі і скруту місцевого бюджету. Адже проблеми у людей із інвалідністю з'явилися давно, і перешкоди

для їхнього вирішення також існують не перший день. Тож пояснювати суть і зміст самої проблеми (чому погані тротуари) сьогодні не варто. Треба що-небудь зробити, аби ситуацію поправити. Хоча б на йоту, а потім – ще і ще.

Ба більше, поряд із державними програмами з підтримки, реабілітації ветеранів війни і особливо осіб із інвалідністю мають бути розроблені місцеві програми, що передбачають соціальний захист, реабілітацію та інтеграцію осіб із інвалідністю. Зрештою саме на місцеві органи покладається відповідальність щодо створення умов для працевлаштування осіб із інвалідністю. А організація культурних, спортивних та соціальних заходів для людей з інвалідністю – це вже точно прерогатива місцевої влади, і тут на Верховну Раду, Кабмін чи Офіс Президента України посилення недоречно.

Про все це і про деякі інші теми, процесу та завдання говорилось на зборах громадської організації людей із інвалідністю «Глорія» у понеділок, 29 червня. Учасники зборів прийняли звернення до голови Романівської селищної ради та до депутатів цієї ради, в якому запропонували створити у Романові раду із безбар'єрності. Якщо говорити відверто, то така рада була давно

створена, але її діяльність потребує значної активізації і головне – покращення ефективності її роботи. Якраз така рада із безбар'єрності і мала б провести моніторинг безбар'єрності у Романівській громаді. Представники ГО «Глорія» не могли обійти увагою питання, яке вже тривалий час бентежить багатьох жителів Романівщини. Йдеться про транспортне сполучення за маршрутом Романів – Романівка – Разіне – Мані – Хижинці, що давно позбулося бажаної стабільності і системності. Зрештою питання щодо транспортного сполучення центру громади із низкою сіл, які позбавлені системного транспортного сполучення, стоїть вже давно. Не лише люди із інвалідністю не можуть за потреби дістатися транспортом із Гордіївки, Жовтого Броду, Костянтинівки і т. п. Говорилось на зборах від 29 червня і про якість дорожнього покриття по дорозі, що веде до урочища «Виспа». Звісно ж, збори, організовані з ініціативи ГО «Глорія», лише започаткували ґрунтовну і загалом конструктивну розмову стосовно потреб людей із інвалідністю.

Романівська селищна рада повинна покращити найперше комунікацію із будь-якими громадськими організаціями, спілками, рухами, що представляють інтереси людей із інвалідністю.

Так, ГО «Глорія» у всіх давно на слуху, а її лідер О. І. Гаврилук має у середовищі Романівської громади гарну репутацію, певну популярність та високий авторитет. Однак можна не сумніватися у тому, що вже невдовзі у Романові з'явиться низка інших структур, які також виражатимуть інтереси осіб з інвалідністю. І до цього варто готуватися. І депутатському середовищу, і складу виконкому Романівської селищної ради, і всій громаді. Адже ставлення до осіб з інвалідністю, вміння швидко та оперативно вирішувати чи сприяти вирішенню їхніх проблем – це перша і мабуть найголовніша ознака цивілізованості громади. Про це варто пам'ятати, а комусь – переконливо усвідомити і зрозуміти, що підтримка слабших, увага до тих, хто постраждав за нашу свободу, волю і незалежність, – то дуже значимий обов'язок.

168 травмованих дітей від початку року: коли Україна запровадить правила для електросамокатів?

Діти в Україні продовжують травмуватися в аваріях із електросамокатами.

Половина постраждалих в таких ДТП – неповнолітні. Нині українські міста намагаються самотужки регулювати використання самокатів. Тим часом закон, який міг би запобігти трагедіям, досі в парламенті. Центр громадського моніторингу та контролю розповідає детальніше.

Понад 300 ДТП

390 людей зазнали травм в аваріях за участі легкого електричного транспорту від початку року. Серед травмованих – 168

дітей, двоє неповнолітніх загинули. А загальна кількість смертей сягнула п'яти. Такі дані Патрульна поліція надала «УП. Життя».

Від січня до травня 2026 року в Україні відбулося 353 ДТП із постраждалими за участі електросамокатів, моноколів та гіроскутерів. У справах про ДТП, де заздують «самокат», цьогоріч було 151 рішення. При цьому лише 11 кримінальних проваджень завершилися судовими вироками. Здебільшого винуватців караля позбавленням волі з іспитовим строком, децю рідше – штрафом у 51 тисячу гривень.

Боротьба у містах

Вже з 1 липня у Львові можуть запровадити певні зміни щодо електросамокатів:

- оператори прокату повинні забезпечити верифікацію віку користувачів. Оренда цього транспорту має бути доступною лише з 16 років;
- на аварійно небезпечних ділянках швидкість електросамокатів не повинна перевищувати 15 км/год;
- використання захисних шоломів стає обов'язковим;
- прокатні самокати буде заборонено залишати поза спеціально визначеними місцями для паркування.

Про таке в середині червня заявив мер Львова Андрій Садовий. За його словами, минулого року у місті троє дітей стали посмертними донорами після важких травм, пов'язаних з електросамокатами. А за останні три місяці у Львові госпіталізували понад 100 дітей, які постраждали через цей транспорт.

«Багато хто питає, чому місто просто не заборонить електросамокати. Бо місто сьогодні не має таких повноважень. Можна оголосити заборону хоч завтра. Але якщо самокати після цього продовжать їздити містом, це буде не рішення, а його імітація. Тому ми робимо те, що реально можемо зробити вже зараз: посилюємо правила, обмежуємо швидкість у небезпечних місцях та наполягаємо на змінах до державного законодавства», – заявив Садовий.

Свого часу самокати намагалися обмежувати й в інших обласних центрах. Так, у Києві ще у 2021 році влада підписала меморандум із операторами прокату, яким знизила максимальну швидкість до 20 км/год, а у визначених пішохідних зонах – до 14 км/год. В Одесі рух електротранспорту повністю заборонили на Трасі здоров'я. В Івано-Франківську діє заборона на паркування центром міста на електросамокатах,

електровелосипедах, сігвехах та інших видах персонального електротранспорту. Схожі обмеження запровадили і в Тернополі. Окремі правила для самокатів також ініціювали у Рівному. У березні 2026 року там заборонили електротранспорт у пішохідних зонах. Однак, за спостереженнями кореспондентів ВВС, ці норми не виконуються.

Що пропонує законопроект?

Ситуацію мала б поліпшити Верховна Рада. Ще у 2020 році парламент ухвалив у першому читанні законопроект, що встановлював більше правил для самокатів. Але документ завис у профільному комітеті на майже шість років. Лише 11 червня комітет з питань транспорту та інфраструктури нарешті розглянув законопроект № 3023 і рекомендував депутатам його ухвалити.

Автори документа пропонують встановити максимальну швидкість 25 км/год на дорогах і 10 км/год – у пішохідних зонах. Крім того, планують заборонити їздити на самокаті удвох. Шолом та сигнальні вогні стануть обов'язковими. Щоправда, ініціатива не передбачає запровадження окремої категорії водійських посвідчень для самокатів.

У Коростеня +19, а в романівчан +18, отже, ми другі. Поки що

Віктор Єрофєєв

У суботу, 27 червня, у чемпіонаті Житомирщини з футболу стартувало друге коло.

Якщо офіційно, команди грали шостий тур, і одразу всі шість колективів, які беруть участь у першості області, грали намічені календарем матчі. Романівський FC «VIVAD» друге коло розпочинав грою із колективом із Станишівки. ФК «Станишівка» у нинішньому сезоні поки що не може піймати свою гру, аби сподіватися на повторення минулорічного успіху. Торік станишівські футболісти вибороли третє місце, створивши сенсацію і посунувши на сходинку нижче старожилів чемпіонату – ФК «Бердичів».

У нинішньому чемпіонаті ФК «Станишівка» запам'яталася тим, як чинила на своєму стадіоні опір чемпіону області – футболістам FC «VIVAD». Тоді романівчани добряче повозились на полі суперника, аби здобути перемогу. Станишівці мали надійну підтримку, бо грали на дуже скороченому полі свого стадіону, а вболівальники того дня не соромилися нікого, галасуючи із хвилями відвертих образ. Словом, «VIVAD» той матч першого кола виграв із неймовірними зусиллями, уникнувши несподіванки (нічиєї), яку прагнули влаштувати господарі стадіону.

Тепер, 27 червня, станишівці прибули до Романова, де майданчик стадіону відповідає усім цивілізованим стандартам. Звісно ж, якраз тут господарі стадіону і можуть показати все, що вони вміють. Власне кажучи, станишівські футболісти також із задоволенням грали на полі із відмінним газоном, хоча температура повітря, сягаючи 30-градусної спеки, створювала однакові труднощі для обох

команд. Але FC «VIVAD» грав того дня у свою звичну гру, а тому вже із перших хвилин повна ігрова перевага була на боці господарів. Швидкий гол Богдана Мосійчука, забитий на 7-й хвилині, був абсолютно логічним підсумком активного старту у матчі чемпіона області. Дивно, але у першому таймі «вівадівці» більше

не змогли вразити ворота суперників. Зате із початком другої половини гри, атаки господарів поля були не лише швидкими і дуже небезпечними, але й результативними. Богдан Мосійчук ще двічі, а Роман Мазуренко і Валерій Скидан всього за двадцять хвилин забивали ще чотири м'ячі у ворота станишівської команди. І лише

тоді суперники змогли забити так званий гол престижу. Але остаточну крапку у грі поставив все ж таки FC «VIVAD», коли Олександр Яліков на останніх хвилинах (доданих арбітром до основного часу) матчу забив суперникам шостий гол. Отже, 6:1 – чергова перемога чемпіона області минулого року.

Відтепер романівська команда, так само, як і СК «Коростень/Агро-Нива», набирає максимальну кількість турнірних балів.

До речі, коростенські футболісти того ж дня приймали у себе вдома ФК «Бердичів». Господарі поля дуже швидко повели в рахунок, але мінімальна перевага у матчі трималась майже до фінального свистка. Лише на 87-й хвилині СК «Коростень/Агро-Нива» забиває другий м'яч, тим самим вирішивши долю гри на свою користь. Щоправда, за три хвилини ФК «Бердичів» забив гол у ворота господарів, але це був максимум, чого змогли досягти бердичівляни на полі очевидних фаворитів чемпіонату. Таким чином, у Коростені зафіксована перемога 2:1, і місцевий клуб, так само, як і FC «VIVAD», записав в актив чергові три очки. Показник різниці забитих і пропущених м'ячів у коростенців сягає +19, і вони досі посідають першу сходинку чемпіонату саме завдяки цьому показнику. У FC «VIVAD» різниця трішки скромніша (+18), і наші земляки нині другі у турнірній таблиці. Далі йдуть бердичівляни, дві команди із Овруччини (ФК «Полісся» Овруч і ФК «Гладковичі»). А позиція аутсайдера сьогодні належить тому ж таки ФК «Станишівка». Але чемпіонат продовжується, і боротьба триває. Попереду – цікаві ігри, і однозначно будуть ще і сюрпризи, і несподіванки.

Максим Беник знову шансів для суперників не залишив

Віктор Єрофєєв

Чергова новина із табору легкоатлетів-скороходів Романівщини.

У Івано-Франківську минулими видними проходив чемпіонат України з легкої атлетики серед юнаків та дівчат 2011-2012 років народження. Офіційно ця вікова категорія спортсменів кваліфікується як U-16, і увага до юніорів у фахівців та функціонерів Федерації легкої атлетики, так само, як і тренерів збірної України, напрочуд велика. Адже якраз у 16-річних спортсменів закладаються майбутні основи спортивної майстерності, навички змагальної тактики і розпочинається формування свого почерку як спортсмена-майстра.

Цього разу на чемпіонаті у змаганнях спортсменів-скороходів фаворитом вважався романівчанин Максим Беник. У Максима лише у цьому році є перемоги на змаганнях всеукраїнського рівня, а тому суперники ще до старту розуміли, що рівнятися на дистанції є на кого. І хоча Максим Беник сьогодні досяг лише 14-річного віку, а у змаганнях брали участь і 15-літні скороходи (щоправда, були й 13-річні), проте жодних шансів своїм суперникам на дистанції 3000 метрів Максим не дав. Впевнено із гарним

відривом від другого призера чемпіонату Максим Беник завершив дистанцію і тим самим довів, що лідером всеукраїнського масштабу його вважають марно.

Ну а на стадіоні в Івано-Франківську вкотре пролунала інформація про чемпіона, який займається у комунальному закладі «Романівська ДЮСШ» Житомирської області. Ну і, звісно ж, безпосереднє керівництво участю Максима на старті в Івано-Франківську здійснював його постійний тренер Анатолій Сушицький. Анатолій Цезарович, до речі, вважає Максима одним із найобдарованіших спортсменів в історії Романівської ДЮСШ, а тому націлює свого вихованця на найвищі результати. Звісно ж, все це – через напружені, наполегливі тренування, бо у спорті інакше перемоги не здобуваються.

Участь у чемпіонаті України серед бігунів на дистанціях 800 і 1500 метрів брав ще один вихованець Романівської ДЮСШ Назар Кіпчук. На обох дистанціях Назар показав посередній результат, посівши 13-є підсумкове місце серед трьох десятків спортсменів. Зауважимо лише, що Назар суттєво поліпшив свої попередні результати і встановив на змаганнях в Івано-Франківську свій особистий рекорд. Тож побажаємо Назару Кіпчуку наполегливості, терпіння, бо прогрес і зростання результатів досягаються у поті чола наполегливої праці. Але успіх до працелюбних і працездатних приходить обов'язково.

Скільки фізичної активності потрібно дорослій людині

Кожен з нас чує про користь фізичної активності. Як саме вона впливає на здоров'я і якою має бути?

Достатній рівень фізичної активності допомагає знизити ризики, зокрема:

- появи серцево-судинних захворювань (зокрема інсульту та інфаркту);
- цукрового діабету II типу;
- розвитку щонайменше восьми видів раку (сечового міхура, молочних залоз, товстої кишки, ендометрію, стравоходу, нирок, шлунку та легень);
- смерті від грипу та пневмонії (згідно з дослідженнями) майже вповоловину;
- появи тривоги та депресії.

У цьому матеріалі ми збрали поради Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), як підтримувати активний спосіб життя й інтегрувати його у свій повсякденний розклад.

Скільки потрібно рухатися

Головне правило: будь-яка активність краща за її відсутність. Аби додати рух у повсякденне життя, достатньо простих щоденних звичок:

- пройти пішки одну зупинку дорогою на роботу або додому;

СКІЛЬКИ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ПОТРІБНО ДОРΟΣЛІЙ ЛЮДИНІ

- піднятися сходами замість ліфта;
- сходити в магазин, який трохи далі від дому.

ВООЗ рекомендує додати від 150 хвилин помірної або від 75 хвилин інтенсивної фізичної активності на тиждень, аби покращити загальний стан, фізичну форму та якість свого життя. Важлива регулярність: краще займатися 15-20 хвилин щодня, а не кілька годин підряд раз на тиждень.

Додатково, принаймні 2 дні на тиждень, варто присвятити вправам, що зміцнюють основні групи м'язів (ноги, стегна, спину, живіт, груди, плечі та руки).

Помірна фізична активність – це:

- швидка ходьба;
- їзда на велосипеді (без підйомів);
- танці;
- плавання (в помірному темпі);
- катання на роликах тощо.

Людам віком старше 65 років рекомендовано робити вправи для покращення рівноваги, стійкості до падінь і гнучкості.

Що таке помірна та інтенсивна фізична активність

Є простий спосіб перевірити інтенсивність вашої фізичної активності, так званий розмовний тест. Якщо під час виконання вправи ви можете:

вимовити повне речення, але важко дихаєте – активність помірна;

сказати лише кілька слів, перш ніж треба зробити вдих, – активність інтенсивна.

Інтенсивна фізична активність це:

- біг;
- плавання (у швидкому темпі);
- швидка їзда на велосипеді;
- підйом по сходах;
- стрибки зі скакалкою;
- гра в футбол, баскетбол тощо.

Щоб додати фізичної активності в життя, необов'язково купувати абонемент у спортзал. Починайте поступово, обирайте вправи, які приносять вам задоволення і намагайтеся бути активними щодня.

Джерело: Центр громадського здоров'я МОЗ України

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ОБІЗНАНОСТІ ПРО МІКРОФЛОРУ: ЯК МІКРООРГАНІЗМИ ВПЛИВАЮТЬ НА НАШЕ ЗДОРОВ'Я

Всесвітній день обізнаності про мікрофлору: як мікроорганізми впливають на наше здоров'я

Чисельність та різноманітність мікрофлори (яку також називають мікробіотою) в людському організмі впливають на багато процесів: від сприйняття смаку та особливостей травлення до розвитку центральної нервової системи й загального стану здоров'я.

До Всесвітнього дня обізнаності про мікрофлору, який відзначають 27 червня, ділимося корисними матеріалами, як підтримати здоровий баланс мікробіоти.

НАВІЩО НАМ ПІКЛУВАТИСЯ ПРО МІКРОФЛОРУ

Мікробіота – це трильйони мікроорганізмів (бактерій, вірусів, грибів), які заселяють шлунково-кишковий тракт, дихальні шляхи, легені, уrogenітальну систему та шкіру, але найбільша кількість цих мікроорганізмів перебуває в кишківнику. Вони беруть участь у процесах травлення, допомагають захищати організм від інфекцій, виробляють вітаміни та корисні речовини тощо.

Порушення балансу корисних

і шкідливих мікроорганізмів у мікрофлорі (дисбіоз) може впливати на розвиток захворювань.

ЯК ПІДТРИМУВАТИ ЗДОРОВ'Я МІКРОФЛОРИ

Оскільки мікробіота кишківника складається, серед іншого, з бактерій, найбільше шкоди їй завдає прийом антибіотиків без призначення лікаря. Детально про те, як ці лікарські засоби впливають на мікрофлору і як її унебезпечити, читайте у матеріалі «Як антибіотики впливають на мікрофлору кишківника».

Найкращий спосіб підтримати баланс корисних мікроорганізмів у кишківнику – це збалансоване харчування. Прийом пробіотиків не завжди може допомогти з відновленням мікрофлори, а в певних випадках здатен навіть нашкодити. Більше про корисне для мікробіоти харчування та те, як працюють пробіотики, читайте у матеріалі «Мікрофлора і пробіотики: коли насправді їх потрібно приймати».

Джерело: Центр громадського здоров'я МОЗ України

Про користь фруктів і ягід

Сучасна людина може насолоджуватися фруктами та ягодами протягом усього року.

Проте саме влітку ми особливо чекаємо на справжній сезон свіжих фруктів і ягід. І це не дивно. По-перше, у цей період дари природи найсвіжіші, соковиті та найсмачніші. По-друге, сезонні фрукти й ягоди багаті на вітаміни та корисні речовини, необхідні для здоров'я й гарного самопочуття.

Фрукти та ягоди – це не просто смачний перекус, а важлива складова щоденного раціону, яка допомагає нам бути здоровими, активними та зосередженими.

Фрукти та ягоди є чудовим джерелом природних цукрів, що не лише задовольняють потребу в солодкому, але й постачають організму необхідні вітаміни, мінерали та антиоксиданти.

1 Джерело енергії на весь день. Натуральні цукри у фруктах забезпечують швидкий приплив енергії, а клітковина допомагає підтримувати її стабільний рівень без різких стрибків.

2 Підтримка імунітету. Вітаміни (особливо С, А, групи В), мікроелементи та антиоксиданти допомагають організму боротися з інфекціями та швидше відновлюватися.

3 Користь для травлення. Харчові волокна покращують роботу шлунково-кишкового тракту та сприяють формуванню здорової мікрофлори.

4 Концентрація та навчання. Збалансоване харчування з достатньою кількістю фруктів позитивно впливає на пам'ять, увагу та загальну продуктивність школярів.

5 Здорова альтернатива солодощам. Фрукти й ягоди задовольняють потребу в солодкому природним способом, зменшуючи споживання доданого цукру.

За рекомендаціями Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), варто споживати не менше п'яти порцій фруктів та ягід на день, що допомагає знизити ризик серцево-судинних хвороб, діабету 2 типу, деяких видів раку та інших хронічних захворювань. Рекомендується з'їдати близько 300–400 грамів фруктів та ягід на день (дві порції по 150–200 г). Фрукти також позитивно впливають на настрій і знижують рівень тривожності завдяки вмісту магнію, вітаміну С і триптофану – речовини, яка підтримує синтез серотоніну, гормону щастя.

Пам'ятайте: різноманітність має значення! Чим більше різних кольорів фруктів і ягід у раціоні – тим ширший спектр корисних речовин отримує організм.

Включайте у щоденний раціон дитини більше фруктів і ягід – і вона отримає смачний та корисний перекус, який позитивно вплине на її здоров'я та самопочуття.

Як додати більше фруктів у щоденне меню?

- брати із собою до школи як перекус;
 - додавати до каш, йогуртів або салатів;
 - готувати смузі без доданого цукру;
 - замінювати десерти свіжими або запеченими фруктами.
- Формуємо здорові звички змалку – адже вони залишаються на все життя!

Джерело: ДУ «Житомирський обласний ЦКПХ МОЗ України»

Гороскоп на тиждень 1 липня - 7 липня

ОВЕН
Можливі несподівані новини, пов'язані з документами, поїздками, технікою. До кінця тижня з'являються корисні контакти.

ТЕЛЕЦЬ
Можливі несподівані витрати або різкі зміни у фінансових домовленостях. Але також є шанс знайти нові джерела доходу.

БЛИЗНЮКИ
Енергії багато, темп високий, але 2-3 липня можливі різкі повороти, скасування, несподівані рішення.

РАК
У середині тижня можливі несподівані новини від партнерів або колег. 4 і 5 липня – м'яке вирівнювання: настає прояснення, з'являються союзники.

ЛЕВ
Потужне оновлення, але воно відбувається на тлі процесів, які вимагають завершити старі зобов'язання та відпустити те, що більше не працює.

ДІВА
Найближчим часом можуть з'явитися несподівані новини від друзів, команд або людей, з якими вас пов'язують спільні проекти.

ТЕРЕЗИ
Повня 30 червня порушує тему творчості, дітей та самореалізації. Приходить розуміння, як поєднати особисте та професійне.

СКОРПІОН
Виникає необхідність розбиратися в деталях, уточнювати умови, переглядати старі угоди та наводити лад там, де багато недомовленостей.

СТРИЛЕЦЬ
Це час, коли багато чого залежить від того, наскільки ви готові слухати, а не лише говорити. Загострюється тема особистих ресурсів.

КОЗОРІГ
Активізуються робочі завдання, питання здоров'я та повсякденні обов'язки. Графік стає щільнішим, важливо зберігати гнучкість.

ВОДОЛІЙ
Старі зобов'язання, незавершені завдання або проекти, що втратили актуальність, потребують остаточного завершення.

РИБИ
Такий період допомагає зрозуміти, які зв'язки справді працюють, а які трималися лише завдяки інерції. Відкривається простір для нового.

Джерело: TCH

Бананове брауні в мікрохвильовці

Інгредієнти: 2 банани (270 г без шкірки), 2 яйця, 2 ст. л. цукру, дрібка солі, 4 ст. л. борошна, 3 ст. л. какао, 1 ч. л. розпушувача, 2 ст. л. молока, 2 ст. л. олії, 10 г волоських горіхів, шоколадний топінг для декору.

- Зробіть пюре з 2 бананів, додайте 2 яйця, 2 ст. л. цукру та дрібку солі. Ретельно перемішайте.
- Окремо змішайте сухі інгредієнти: 4 ст. л. борошна, 3 ст. л. какао та 1 ч. л. розпушувача. Просійте сухі інгредієнти до рідких за допомогою сита. Перемішайте.
- Далі додайте 2 ст. л. молока, 2 ст. л. олії та 10 г подрібнених волоських горіхів. Замісіть тісто.
- Викладіть тісто у керамічну або скляну форму, тісто має займати 1/3 від об'єму форми. Поставте форму з тістом у мікрохвильовку на 7 хв на максимальну потужність.

- Перевірте готовність зубочисткою: якщо брауні не готове, допечіть його протягом 2-3 хв.

Американський соус ранч

Інгредієнти для суміші спецій: 1,5 ч. л. сушеної зеленої цибулі, 1 ч. л. сушеної петрушки, 1 ч. л. сушеного кропу, 1 ч. л. сушеного меленого часнику, 1 ч. л. солі, 1/4 ч. л. перцю. **Для заправки:** 400 г сметани 30% жирності, 350 мл грецького йогурту.

- Змішайте у мисці 1,5 ч. л. сушеної зеленої цибулі, 1 ч. л. сушеної петрушки, 1 ч. л. сушеного кропу, 1 ч. л. сушеного меленого часнику, 1 ч. л. солі та 1/4 ч. л. чорного меленого перцю.
- У окремій мисці з'єднайте 400 г сметани та 350 мл грецького йогурту. Додайте суміш спецій та добре перемішайте.
- Поставте соус ранч на 4 години до холодильника, щоб заправка увібрала всі аромати та смаки спецій.
- Зберігайте соус в холодильнику не більше 2 днів.

Джерело: klopotenko.com

1 ЛІПНЯ середа	2 ЛІПНЯ четвер	3 ЛІПНЯ п'ятниця	4 ЛІПНЯ субота	5 ЛІПНЯ неділя	6 ЛІПНЯ понеділок	7 ЛІПНЯ вівторок
+ 20° + 33°	+ 22° + 31°	+ 20° + 23°	+ 16° + 21°	+ 13° + 22°	+ 15° + 20°	+ 13° + 20°
743 ТИСК, ММ	738 ТИСК, ММ	739 ТИСК, ММ	742 ТИСК, ММ	740 ТИСК, ММ	738 ТИСК, ММ	739 ТИСК, ММ

Куточок ГОРОДНИКА

Чому томатам і перцям потрібен кальцій та як його дати, щоб не нашкодити

Ви пестите свої грядки, чекаєте на соковиті помідори та хрумкі перці, а натомисть плоди починають чорніти знизу.

Це верхня гниль. Причини не в інфекціях чи шкідниках, а в дефіциті кальцію.

Кальцій – життєво необхідний елемент для томатів і перців. Він відповідає за ріст пагонів, розвиток потужної кореневої системи і, головне, за щедру плодоношення. А ще він слугує захистом: підвищує стійкість до поганої погоди, покращує обмін речовин і навіть блокує токсичність інших добрив, якщо внести їх забагато.

ЧОМУ РОСЛИНАМ ЙОГО НЕ ВИСТАЧАЄ, ЯКЩО ВІН Є У ЗЕМЛІ?

У ґрунті кальцій зазвичай є. Проте це дуже нерухомий елемент. Він пересувається від коріння до верхівок і плодів виключно разом із потоком води. Немає регулярного поливу або вдарила шалена спека? Рух сповільнюється, і рослина відчуває гострий дефіцит.

До речі, проблему можна розгледіти ще до того, як зіпсуються плоди. Просто придивіться до кущів: якщо молоде листя деформується, зупиняється в рості і набуває коричневого відтінку – це перша ознака.

ЗАБУДЬТЕ ПРО ЯЄЧНУ ШКАРАЛУПУ ТА КРЕЙДУ

Перше, що роблять багато дачників, помітивши проблему, – вносять на город яєчну шкаралупу. Шкаралупа не розчиняється у воді і буде гнити в землі роками. Якийсь мізерний відсоток кальцію з неї колись і виділиться, але для термінового порятунку врожаю це абсолютно марно.

Те ж саме стосується крейди, вапна чи доломітового борошна. Розсипати їх влітку по грядці заради боротьби з гниллю – безглуздо. Вони почнуть діяти хіба що через кілька місяців. А якщо земля у вас нейтральна або лужна, таке літнє вапнування заблокує рослинам доступ до заліза, фосфору, бору та ще більше погіршить засвоєння того ж таки кальцію. Ці розкислювачі треба вносити під глибоке перекопування восени або рано навесні, а не коли помідори вже висять на гілках.

ЯК ЕФЕКТИВНО ПІДЖИВИТИ РОСЛИНИ

Кальцієва селітра (нітрат кальцію). Найпростіший варіант. Берете 20 грамів на відро води і поливаєте кущі під корінь. Ситуація виправиться дуже швидко. Але є два правила. Перше: лити розчин можна тільки після того, як ви пролили землю звичайною чистою теплою водою. Друге: обережно з азотом, якого в селітрі багато. Якщо ваші кущі жирують – тобто вимахали товстезні стебла і величезне темно-зелене листя, а зав'язей мало – азот їм зараз протипоказаний. Інакше замість помідорів збереже розкішний врожай бадилля.

Підживлення по листу. Якщо кущі вже жирують або результат потрібен негайно, ідеально спрацює обприскування. Купіть мінеральний комплекс або хелат кальцію, розведіть за інструкцією і пройдіться по листю. Це найшвидший спосіб доставки живлення прямо туди, де його бракує. Рослина засвоїть його майже повністю і без зайвих зусиль.

Метод із попелом. Якщо ви віддаєте перевагу органічним добривам, використовуйте деревний попіл. Тільки не сипте його в сухому вигляді і не заливайте просто водою – кальцій там перебуває у вигляді нерозчинного карбонату і просто осяде на дно. Попіл треба погасити. Додайте трохи столового оцту або лимонної кислоти. Унаслідок реакції утвориться ацетат кальцію. А от його томати і перці засвоюють ідеально! Ця витяжка взагалі не містить азоту і підходить як для поливу, так і для обприскування.

ЯК І КОЛИ ВСЕ ЦЕ РОБИТИ

Якщо верхня гниль вже лютує, можна діяти комплексно: полити кальцієвим добривом під корінь і одночасно обприскати листя. Всі ці маніпуляції робимо виключно після рясного поливу і тільки рано-вранці, ввечері або в похмуру погоду, щоб не спалити рослини.

Навіть якщо гнилі поки немає, середина літа і період активного формування плодів – найкращий час дати кальцій на випередження.

Джерело: Ukr.Media

Цікаві факти про спорт

• Найбільш відомий вид спорту в світі – це футбол.

• Бокс став легальним видом спорту у 1900 році.

• М'ячі для гольфу (при ударі) можуть досягати швидкості 270 км/год.

• Корфбол – це єдиний вид спорту зі змішаними командами, що складається з 4 чоловіків і 4 жінок.

• У середньому, за оцінками, жінки травмуються у 10 разів більше, ніж чоловіки під час занять спортом.

• Золоті медалі роблять не з чистого золота, а зі срібла з покриттям золота. Останні золоті медалі з чистого золота були зроблені у 1912 році для Олімпійських ігор.

• Запускання повітряних зміїв є професійним видом спорту в Таїланді.

• У лакрос спочатку грали американські індіанці. Вони займалися цим спортом для підготовки до війни.

• У шашках можливі лише 7 варіантів першого ходу.

• Перші сучасні Олімпійські ігри були проведені в Афінах (Греція) у 1896 році. У ньому брали участь 311 чоловіків, але жінок учасницями не було.

• Австрієць Йохан Риндт у 1970 році став чемпіоном світу в гонках «Формула-1»... посмертно. Лідируючи в загальній таблиці, він розбився під час гран-прі Італії, за чотири

етапи до кінця сезону. Але зароблених балів вистачило для отримання чемпіонського титула.

• Першою продукцією фірми Adidas були... спальні тапочки.

• На батьківщині Олімпійських ігор – у Стародавній Греції – рекорди ставилися повністю оголеними спортсменами. Назва сучасного слова «гімнастика» походить від латинського «gymnos», що означає «оголений», «голий».

• Середній вік жінок, що беруть участь в олімпійських іграх, 20 років.

• На початку 20 століття перетягування каната було видом спорту.

• Для того, щоб плавці-синхроністи чули музику під час виступу, в басейн під водою вбудовані спеціальні динаміки.

• Бразилія – єдина країна, яка брала участь у всіх чемпіонатах світу з футболу.

• Перша хокейна шайба була квадратної форми.

• Для літніх людей найкориснішими видами спорту є теніс, бадмінтон, плавання, велоспорт.

• Білий порошок, яким мажуть руки гімнасти, – це порошок магnezії. Він видаляє з рук найменші сліди вологи, яка може призвести до падіння зі снаряда і полегшує ковзання, в результаті чого крутитися на брусах або перекладині гімнастам стає простіше.

• За стандартами Міжнародного олімпійського комітету, температура води в олімпійських басейнах повинна бути між 27 і 28 градусами за шкалою Цельсія.

• Маса м'ячика для гри в настільний теніс – 2,5 грама.

• Найшвидший гол у НХЛ був забитий вже на третій секунді гри.

• Згідно з дослідженнями, проведеними Detroit Free Press, 68 відсотків професійних хокеїстів втратили на льоду хоча б по одному зубу.

• Багато хто розмірковує: як вимірюється відстань, на яку спортсмен стрибнув в довжину? Він же плохається всім тілом, тож від якої точки йде відлік? Виявляється, місцем приземлення вважається точка дотику, ближня від поштовхової планки. Тому-то стрибуни і намагаються витягнути вперед руки і ноги – щоб випадково не чиркнути кінцівкою по піску до фінального приземлення, адже в будь-якому разі зараховано буде тільки перший дотик.

• Найбільше матчів за збірну України з футболу провів Анатолій Тимощук: 144 ігор у період з 2000 по 2016 роки.

• Після удару професійного волейболіста м'яч може летіти зі швидкістю до 130 км/год.

• Фернандо Алонсо, гонщик «Формули-1», сів за кермо карта в три роки.

РЕКЛАМА

КУРСИ ВОДИВ
ВІД ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ ЛІЦЕЙ»

Категорії, які можна відкрити
A1, A, B1, B, C1, C, D1, D, BE, C1E, CE

Романівка	067-410-12-15
Романів	067-799-04-27
Миропіль	067-895-10-86
Любар	096-565-26-15
Чуднів	097-992-61-48
Житомир	067-900-02-54
	068-288-28-77
Хоршів	097-516-12-25
Коростень	067-391-89-29
Новоград-Вол.	097-554-28-16
Черняхів	097-253-60-24
Ружин	097-487-88-32
Бердичів	097-466-91-50
Андрушівка	067-410-22-60
Нова Борова	067-347-47-80
Попільня	067-946-49-66
Бердичів	097-466-91-50

БУДМАТЕРІАЛИ
м. Чуднів

- ДОШКА ПОЛОВА
- ВАГОНКА
- РЕЙКА МОНТАЖНА
- БРУС

097 745 54 59
098 410 70 17

ЗАКУПОВУЄМО ВРХ
за вигідними цінами

- КОРИВ
- ТЕЛЯТ
- БИЧКІВ
- ТЕЛИЦЬ

а також дорізі та худобу на утримання.

Гарантуємо чесну оцінку та швидкий розрахунок.

тел.: 068 467 05 75

КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ

380678794357
380679759461
380663478257

Іван Васильович

В наявності круги колодязні та каналізаційні, дашки до них

Закупуємо ВРХ ДОРОГО:

- Корів
- Телят
- Дорізи
- Лошат
- Бичків
- Телиць
- Лежачих

Працюємо ЦІЛОДОБОВО

Корів, телиць, коней - на тримання

+38 068 867 24 91

ВТРАЧЕНИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КВИТОК, СЕРІЯ ТМ № 14999364, ВИДАНИЙ ЖИТОМИРСЬКИМ ТЕХНОЛОГІЧНИМ ФАХОВИМ КОЛЕДЖЕМ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ ВІД 1 ЖОВТНЯ 2024Р., НА ІМ'Я СТРЕЛЬЧЕНКА ДЕНИСА ПАВЛОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ У ФОРМІ ІД-КАРТКИ № 008422752, ВИДАНИЙ ОРГАНОМ 1810 ВІД 04.11.2022Р., НА ІМ'Я СТРЕЛЬЧЕНКА ДЕНИСА ПАВЛОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ

НАС ЧИТАЮТЬ 10 000 РОМАНІВЧАН

ВАРТІСТЬ РОЗМІЩЕННЯ ОГОЛОШЕНЬ:

- звичайне - 10 грн/тиж.
- жирним шрифтом - 15 грн/тиждень
- рекламний блок - 3 грн/см.кв

Відділ реклами: 067-412-89-81

ARMIA POTREBUЄ ТЕБЕ!

Тисячі підписують контракт, тому що Збройні Сили України - це середовище для найспівливіших та найпатріотичніших!

Житомирський районний ТЦК та СП **запрошує на службу за контрактом**

Для проходження військової служби за контрактом в ЗСУ звертайся до Житомирського районного ТЦК та СП за адресою: м. Житомир, вул. Тараса Бульби-Боровця, 21, тел.: 093 868 52 30.

0 800 213 103

телефонуйте до контакт-центру системи з надання безоплатної правової допомоги

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

ПРАВОВА ДОПОМОГА ПОРУЧ

20
ХВИЛИН
zt.20minut.ua

1 липня 2026 р.
№ 21 (344)

WAN
Газета є членом
Всесвітньої газетної
Асоціації

Ідентифікатор медіа R30-02941.

Видавець – ПП "Медіа Ресурс";
адреса: 10014, м. Житомир,
вул. Рильського, 9, каб. 407

Адреса редакції: м. Житомир,
вул. Рильського, 9, 4й пов., каб. 407

Тел: (0412) 418-189

Директор:
Олександр Васильковський,
тел.: 0 (67) 510-50-75
alex.vasilykovskiy@gmail.com

Головний редактор:
Ольга Сидлецька,
тел.: 0 (97) 470-60-17

Рекламний відділ:
Людмила Павлюк
тел.: 0 (67) 412-89-81

Редакція не несе відповідальності за зміст рекламних матеріалів. Редакція може не поділяти думку авторів матеріалів. Передрук матеріалів видання повинен бути узгоджений з редакцією.

Віддруковано в друкарні «Від і До», м. Чернівці, вул. Заводська, 37-В. Тел.: (050) 3763347.

Зам. наклад: 5000 прим. Замовлення №

Частина тиражу розповсюджується безкоштовно.

9 786 177 234 110